

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 437

Din 20.05.2020

Dosar nr.: 197/2019

Petiția nr.: 1755/02.04.2019

Petent:

Reclamat: Partidul Social Democrat, Alianța 2020 USR PLUS, Partidul Alianța Liberalilor și Democraților-ALDE, Partidul Uniunea Națională pentru Progresul României- U.N.P.R, Partidul Pro România, Partidul Național Liberal, Uniunea Democrată Maghiară din România, Partidul Mișcarea Populară, Partidul Națiunea Română, Partidul România Mare, Partidul Oamenilor Liberi, Partidul România Unită, Partidul Democrație și Solidarității-DEMOS, Partidul Social Democrat Independent, Partidul Forța Pensionarilor, Dreapta Liberală, Partidul PRODEMO, Partidul Comunitar din România, Partidul România Noastră, Blocul Unității Naționale-BUN, Partidul Socialist Român, Partidul Neamul Românesc, Partidul Noua Românie

Obiect: Încălcarea dispozițiilor Ordonanței nr. 137/2000

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. ..

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Partidul Social Democrat .

3. Alianța 2020 USR PLUS-.

4. Partidul Alianța Liberalilor și Democraților-ALDE .

5. Partidul Uniunea Națională pentru Progresul României- U.N.P.R. .

6. Partidul Pro România .

7. Partidul Național Liberal .

8. Uniunea Democrată Maghiară din România .

9. Partidul Mișcarea Populară .

10. Partidul Națiunea Română .

11. Partidul România Mare cu .

12. Partidul Oamenilor Liberi cu .

13. Partidul România Unită cu .

14. Partidul Democrație și Solidarității-DEMOS .

15. Partidul Social Democrat Independent .

16. Partidul Forța Pensionarilor .

- 17. Dreapta Liberală .
- 18. Partidul PRODEMO .
- 19. Partidul Comunitar din România, .
- 20. Partidul România Noastră, .
- 21. Blocul Unității Naționale-BUN .
- 22. Partidul Socialist Român .
- 23. Partidul Neamul Românesc cu .
- 24. Partidul Noua Românie .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

25. Petentul ne aduce în atenție nerespectarea legislației în vigoare referitor la egalitatea de șanse între femei și bărbați, de către partidele politice care au depus liste în vederea alegerilor parlamentare ce au avut loc în data de 26 mai 2019.

III. Citarea părților

26. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

27. Prin adresa nr.1755/04.04.2019 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 1810/04.04.2019 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 09.04.2019, ora 13:00.

28. Partea reclamată a depus puncte de vedere.

29. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petent

30. Petentul ne aduce în atenție nerespectarea legislației în vigoare referitor la egalitatea de șanse între femei și bărbați, de către partidele politice care au depus liste în vederea alegerilor parlamentare ce au avut loc în data de 26 mai 2019, respectiv încălcarea dispozițiilor Ordonanței nr. 137/2000 dar și a Legii 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați.

31. Ca urmare a celor relatate anterior, petentul subliniază că, pe listele depuse de partidele politice. nu există o egalitate între femei și bărbați, încălcându-se art. 21 din Legea 202/2002 care prevede: „(1) *Instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, civile și militare, unitățile economice și sociale, precum și partidele politice, organizațiile patronale și sindicale și alte entități nonprofit, care își desfășoară activitatea în baza unor statute proprii, promovează și susțin participarea echilibrată a femeilor și bărbaților la conducere și la decizie și adoptă măsurile necesare pentru asigurarea participării echilibrate a femeilor și bărbaților la conducere și decizie.*(2) *Prevederile alin. (1) se aplică și la nominalizarea membrilor și/sau participanților în orice consiliu, grup de experți și alte structuri lucrative manageriale și/sau de consultanță.*”

Sușinerile părții reclamate

Sușinerile părții reclamate Partidul Oamenilor Liberi (POL)

32. Partea reclamată consideră petiția nefondată având în vedere că pe listele pentru alegerile europarlamentare au un singur candidat.

33. Fața de prevederile art. 16 alin (8) din Legea 22/ 2007, partea reclamată afirmă că nu puteau îndeplini această condiție având în vedere că, pe listele candidaților acceptați, au avut un singur candidat.

Sușinerile părții reclamate Dreapta Liberală (DL)

34. Partea reclamată ne aduce la cunoștință că a respectat toate prevederile legale care fac referire la reprezentativitatea atât a persoanelor de sex feminin, cât și a persoanelor de sex masculin, pentru alegerile Europarlamentare care s-au desfășurat în 2019.

35. Din tabelul atașat, analizând primii 12 candidați, au fost 10 persoane de sex masculin și 2 persoane de sex feminin (pe locurile 4 și 5)

Sușinerile părții reclamate Uniunea Democrată Maghiară din România

36. Partea reclamată ne învederează că Statutul UDMR asigură reprezentativitate echilibrată a femeilor și bărbaților în toate forurile sale decizionale, respectiv la nivel local, județean și central.

37. Dintre cei 43 de candidați de pe lista completă a părții reclamate, 17, adică 39.53%, sunt persoane de sex feminin, iar primul candidat de sex feminin este pe locul trei.

Sușinerile părții reclamate Partidul Democrației și Solidarității-DEMOS

38. Partea reclamată precizează că, la alegerile Europarlamentare din anul 2019, din 12 candidați, 9 au fost femei, iar lista a fost deschisă de o persoană de sex feminin.

39. De asemenea, partea reclamată precizează că și în conducerea partidului există egalitate din acest punct de vedere. Astfel, sunt doi purtători de cuvânt o femeie și un bărbat, iar Consiliul Executiv este alcătuit din 3 femei și 3 bărbați.

Sușinerile părții reclamate ALDE

40. Partea reclamată precizează că lista candidaților a fost întocmită ca urmare a propunerilor înaintate de către organizații, indiferent de sexul candidaților.

Între primii 10 candidați au fost 2 persoane de sex feminin, plasate pe locurile 1 și 3.

Sușinerile părții reclamate Partidul Național Liberal- PNL

41. Partea reclamată invocă atât lipsa calității procesuale active, cât și excepția lipsei de interes a petentului.

42. De asemenea, partea reclamată precizează că a ținut cont, pe lângă criteriul necesității reprezentării ambelor sexe, de o serie de alte criterii în ceea ce privește candidații propuși pe liste (ex. competență, experiență, meritocrație etc.).

43. Totodată, partea reclamată menționează că, în cazul unei liste de o asemenea

importantă, este de neconceput ca, la întocmirea acesteia, criteriul sexului să fie aplicat cu prioritate, cu ignorarea altor criterii cel puțin la fel de importante.

44. Partea reclamată a avut pe lista finală 43 de candidați dintre care 10 candidați de sex feminin și 33 de candidați de sex masculin (pe locul 5 primul candidat de sex feminin).

Susținerile părții reclamate Partidul PRO România

45. Partea reclamată, afirmă că se poate constata cu ușurință că, în conținutul listei de candidați pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019, între primii 10 candidați (considerate a fi locuri eligibile de către petent) de pe lista depusă se regăsesc 5 candidați de sex feminin, prima candidată de sex feminin se situează pe poziția a doua.

Susținerile părții reclamate Partidul Neamul Românesc

46. Partea reclamată ne învederează că pentru alegerile Europarlamentare din anul 2019 au fost depuse 39 de dosare, respectiv: 6 candidați de sex feminin și 33 de candidați de sex masculin.

47. Între primii 10 candidați se regăsesc doi candidați de sex feminin.

Susținerile părții reclamate Partidul Noua Românie

48. Partea reclamată invocă excepția inadmisibilității întrucât acest partid nu a fost validat la alegerile europarlamentare, drept urmare în ceea ce privește obiectul care face referire la partea reclamată aceasta rămâne fără obiect.

49. Partea reclamată a depus la BEC o listă cu 15 candidați dintre care 3 candidați de sex feminin și 3 candidați de sex masculin.(primul candidat de pe lista părții reclamate se situează pe poziția a 3-a).

Susținerile părții reclamate Partidul Social Democrat Independent

50. Partea reclamată precizează că dintre cele 43 de propuneri de candidați aflați pe liste, 23 sunt candidați de sex feminin iar 20 candidați de sex masculin.

51. Formațiunea a considerat la acele alegeri că este posibil să fie aleși doar doi candidați, astfel primele două poziții au fost ocupate de un bărbat și o femeie.

52. În primii 10 (zece) pe poziția a doua, a cincea și pe poziția a opta se situează candidați de sex feminin, restul de 7(șapte) candidați sunt de sex masculin.

Susținerile părții reclamate Alianța 2020 USR PLUS

53. Partea reclamată ne aduce la cunoștință că din cei 43 de candidați de pe lista finală, 16 au fost de sex feminin adică un procent de 37,2%.

54. Toate aceste candidaturi au fost votate în interiorul partidului.

55. În primii 10, pe pozițiile 2, 6 și 10 se situează candidați de sex feminin.

V. Motivele de fapt și de drept

56. În fapt, Colegiul director urmează să analizeze în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie luându-se în analiză în principal dacă părțile reclamate au respectat prevederile Legii 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați.

57. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

58. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2 al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

59. Raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.(3) din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că „ *Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare*”.

60. Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o diferențiere (dezavantajare)
- care rezultă dintr-o practică aparent neutră
- care atinge un drept
- fără o justificare obiectivă.

61. Părțile reclamate conform Legii 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați au obligația să respecte prevederile art. 22 alin (3) „*Partidele politice au obligația să prevadă în statutele și regulamentele interne acțiuni pozitive în favoarea sexului subreprezentat la nivel de decizie, precum și să asigure reprezentarea echilibrată a femeilor și bărbaților în propunerea candidaților la alegerile locale, generale și pentru Parlamentul European.*”

62. Practica apare ca fiind aparent neutră însă este de natură a aduce atingere persoanelor de sex feminin care nu au o reprezentativitate echitabilă pe listele partidelor politice pentru a participa, în această situație la alegerile Europarlamentare.

63. Este esențial ca atât candidații de sex feminin, cât și candidații de sex masculin să aibă o reprezentare echitabilă pe locurile eligibile ale fiecărui partid politic.

64. Trebuie avut în vedere faptul că deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul din criteriile prevăzute de către art. 2 alin. (1), dar trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în acest articol de lege. Colegiul director a analizat în ce măsură există un criteriu ce poate fi reținut conform art. 2 alin.(1) din O.G. nr. 137/2000, republicată și care a stat la baza tratamentului invocat.

65. Colegiul director constată că la baza tratamentului diferențiat invocat stă criteriul sexului, candidații de sex feminin fiind pe o poziție de inegalitate cu cei de sex masculin.

66. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit.

67. Colegiul constată din analiza tuturor listelor depuse de părțile reclamate, cât și din analiza candidaților care au devenit deputați în Parlamentul European, că există o reprezentativitate semnificativ mai mare a persoanelor de sex masculin în comparație cu cele de sex feminin.

68. Colegiul director constată că în speța de față sunt îndeplinite condițiile cumulative ale faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, și consideră că reclamații Alinața 2020 USR PLUS, Partidul Social Democrat, Partidul Mișcarea Populară, Partidul Național Liberal, Uniunea Democrată Maghiară din România au săvârșit o faptă de discriminare deoarece nu a respectat prevederile Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.

69. Colegiul Director recomandă reclamaților să depună toate diligențele pentru a asigura atât pentru femei cât și pentru bărbați un număr de candidați echitabil pe locurile eligibile ale fiecărui partid.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.(1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Sancționarea părților reclamate, Alinața 2020 USR PLUS, Partidul Social Democrat, Partidul Mișcarea Populară, Partidul Național Liberal, Uniunea Democrată Maghiară din România, cu avertisment, pentru nerespectarea prevederilor art. 22 alin (3) din Legea 202/2002;

3. Colegiul Director recomandă reclamațiilor să depună toate diligențele pentru a asigura atât pentru persoanele de sex feminin, cât și pentru persoanele de sex masculin un număr de candidați echitabil pe locurile eligibile ale fiecărui partid.
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 20.05.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru (online), SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 25.05.2020

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.